

We gaan in deze nieuwe rubriek terug in de tijd. Een tip over een bijzondere, historische foto? Mail naar redactie@woonbond.nl.

AMSTERDAM 1933

'WIJ STAKEN DEN HUURWOEKER WEG'

TEKST RON VAN GELDEREM / BEELD NICO SWAAGER / STADSARCHIEF AMSTERDAM

► Maandag 22 mei 1933, de Amsterdamse Mercatorbuurt. Vijftig gezinnen worden ont-ruimd, omdat ze sinds vijftien weken geen huur betalen. Verhuizers halen hun woningen leeg op verzoek van deurwaarder Dirksen, waarschijnlijk de man met hoed rechts op de foto. Politie mannen te paard verhinderen dat buurtbewoners massaal de straat op gaan. De driehoekige activelaggetjes aan de gevels vormen hun stille protest. Elders maken muuraffiches duidelijk welke strijd wordt

gevoerd: 'Hier is huurstaking'. Deze huurstaking moet verhuurders dwingen tot een sociaal huurbeleid. Al vanaf 1929 lopen huurders te hoop tegen de forse huurverhogingen. Tijdens 'de grote depressie' groeit de werkloosheid tot ongekende hoogte. Het is armoe troef. Tegelijkertijd verhogen huisbazen de huren na de recente afschaffing van de huurprijsbescherming met vaak 10 en soms zelfs 20 procent. De nieuwe huur van zo'n f 5,50 per week is voor veel gezinnen nauwelijks op te brengen.

Amsterdam en Rotterdam gaan voorop in de strijd. Enkele honderden huurders weigeren de huur. Huurders in andere gemeenten, zoals Utrecht, IJmuiden en Noordwijk, volgen hun voorbeeld. Aanvankelijk met succes. Huurverhogingen worden teruggedraaid, huurachterstanden kwijtgescholden. Wanneer de stakingsgolf zich echter verder verspreidt, stappen verhuurders naar de kantonrechter. Huurstakers worden vanaf dan onverbiddelijk op straat gezet.

Maffers

De strijd wordt door de actievoerders fel gevoerd. Niet-stakende burens worden uitgescholden voor 'maffers'. Op hun stoepen zijn ledikanten geschilderd. Het verhaal gaat dat er zelfs koorden in de trappenhuizen zijn gespannen in de hoop dat de maffers lelijk zullen struikelen. Of dat laatste waar is, weten we niet. Terwijl de linkse pers de omvang van de stakingen overdrijft, heeft de rechtse pers de neiging de stakers als halve criminelen af te schilderen.

In 1934 bloeden de huuracties dood. Onder druk van de verhuurders worden de niet-betaalde huren ingehouden op de gemeentelijke uitkeringen van de vaak werkloze huurstakers. Evenmin bevorderlijk voor de actiebereidheid is de richtingsstrijd tussen sociaal-democraten en communisten in de huurdersbeweging. De eerste groep vreest dat de tweede groep door het huurprotest te veel zieltjes wint. Het zal vijftig jaar duren voordat er weer huurstakingen van enige omvang worden georganiseerd.

Frustratie

Wie overigens op bovenstaande foto tussen het huisraad zoekt, zal geen nette banken of keurige kasten vinden. Zelfs als we de verhuurwagens konden binnestappen, zouden we er geen groot meubilair aantreffen. Tot frustratie van de deurwaarder hebben de huurders hun kostbaarste bezittingen alvast elders ondergebracht. Een andere woning is gelukkig vaak snel gevonden. Niet bij dezelfde huisbaas. Op de ontruimde woningen zullen de komende dagen nieuwe affiches worden geplakt: 'Wij staken den huurwoeker weg. Toont u solidair! Huurt geen geboycotte woning.'